

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/2665

הצעת חוק פיצויים בעד נזק עקב אסון טבע, התשפ"ג–2023

- הגדרות 1. בחוק זה –
- "נזק עקב אסון טבע" – נזק הנגרם לנכס, למבנה מגורים, לרכוש, לציוד או לכל קניין אחר, עקב מפגע טבע בעל היקף, עצמה או משך זמן חריגים, או עקב הצטברות חריגה של מפגעי טבע, שהממשלה הכריזה כאמור בסעיף 2 שהוא אסון טבע;
- "השרים" – שר האוצר ושר הפנים.
- הכרזה על אסון טבע. 2. הממשלה תכריז על אסון טבע לפי המלצת שר האוצר, שניתנה לאחר התייעצות עם השר הממונה על השירות המטאורולוגי, על השירות ההידרולוגי או על המכון הגיאולוגי, ועל גבולות האזור או האזורים עליהם חלה ההכרזה על אסון טבע.
- זכות לפיצויים 3. מי שנגרם לו נזק עקב אסון טבע יהיה זכאי לפיצויים מאוצר המדינה לפי חוק זה, ובלבד ששיעור הפיצויים לא יעלה על 65 אחוזים מהנזק שנגרם לניזוק.
- ביטוח 4. (א) על אף האמור בסעיף 3, לגבי נזק עקב אסון טבע המבוטח בחוזה ביטוח ישולמו הפיצויים על ידי חברת הביטוח בשיעורים, בתנאים ולפי הוראות חוזה הביטוח.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מי שנגרם לו נזק עקב רעידת אדמה לא יהיה זכאי לפיצויים לפי חוק זה.
- שמאות 5. (א) לא ישולמו פיצויים אלא אם כן נזק עקב אסון טבע הוערך בידי עובד משרד האוצר שהוכשר לכך, או בידי שמאי שהשרים מינו לעניין חוק זה.
- (ב) השרים יקבעו הוראות לעניין אופן פעולתו של מערך השמאות לפי סעיף זה.

(ג) השרים רשאים לקבוע כי נזק עקב אסון טבע יוערך לפני ההכרזה על אסון טבע לפי סעיף 2, אולם, הערכת הנזק כאמור תשמש לעניין תשלום פיצויים רק לאחר הכרזה כאמור.

תיקון חוק מס רכוש 6. בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961¹ – וקרן פיצויים

(1) בסעיף 2א(א), אחרי "הנגבים כל שנה" יבוא "וכן 5% מהכנסות רשות מקרקעי ישראל ממכירת קרקע יופרשו לקרן הפיצויים מדי שנה";

(2) בסעיף 36, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב2) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כי ישולמו פיצויים בעד נזק עקב אסון טבע כהגדרתו בסעיף 1 לחוק פיצויים בעד נזק עקב אסון טבע, התשפ"ג-2023."

7. השרים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

דברי הסבר

כיום לא קיים מנגנון ממלכתי לפיצוי על נזקים עקב אסון טבע. הצעת החוק נועדה להסדיר את הנושא וליצור מנגנון פיצויים במקרה של נזק הנגרם בעקבות אסון טבע. יש לציין שבמדינות אירופה וארצות הברית קיימים מנגנונים לטיפול ולפיצוי במקרה של נזק עקב אסון טבע.

הצעת החוק מתייחסת לאסון טבע, דהיינו לנזקים הנגרמים עקב מזג אוויר סוער ותופעות טבע בהיקף, עצמה או משך זמן חריגים, או עקב הצטברות של מפגעי טבע, שהממשלה הכריזה כאמור בסעיף 2 המוצע שהוא אסון טבע.

על מנת לתמרץ אזרחים לבטח את נכסיהם מפני מפגעי טבע, מוצע כי הקרן תפצה נזקים בגובה של עד 65% מהערכת השווי. כמו כן, מוצע לקבוע כי אם לאזרח יש ביטוח פרטי הביטוח הפרטי יממן את הפיצוי, בהתאם לחוזה הביטוח.

רעידות אדמה מוחרגות מתחולת החוק, לאור העובדה כי בשונה מנזקי מים או שריפה, שעלולים להיגרם גם כתוצאה מתאונה או טעות אנוש, רעידות אדמה נגרמות כתוצאה מכוח טבע בלבד. על כן, לא קיים תמריץ אינטרניזי לביטוח מפני רעידות אדמה, במידה שעל אלו יינתן פיצוי לפי הצעת החוק.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה ועל שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת גימאל זחאלקה וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/1223; הוסרה מסדר היום ביום ה' בשבת התשע"ז (1 בפברואר 2017); פ/20/1661).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת מנואל טרכטנברג וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/3745) ועל ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/5126), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/22/1381), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת קרן ברק (פ/23/43) ועל ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/23/708), ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת קרן ברק (פ/24/311) ועל ידי חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/24/1242). הצעת החוק זהה לפ/24/1242 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

והונחה על שולחן הכנסת ביום
ו' באדר התשפ"ג (27.02.2023)